

FADJAR

SOERAT KABAR BOEAT SEGALA BANGSA.

Terbit di Cheribon saban hari, ketjoewali hari Minggoe dan hari Raja dengan bahasa Melajoe dan Blanda.

Hoofdredacteur: J. C. WEYDEMULLER
Redacteur Detective: W. PROJECTOR
TELEFOON: KANTOOR 193
ROEMAI 210

ABONNEMENT:
Dalem kota Cheribon 3 boelan f 5.—
Hindia-Nederland 3 boelan " 6.—
Loear Hindia-Nederland 3 boelan " 7.50
PEMBAJARAN DI MINTA LEBI DOELOE.

ADVERTENTIE:
Dari 1-25 perkataan, 1 kali moeat f 2.50
Tiap-tiap 5 perkataan atawa koerang tamba " 0.40
LEBI DJAOE MINTA TARIEF ADVERTENTIE
PEMBAJARAN DI MINTA LEBI DOELOE.

ADMINISTRATIE EN UITGAVE:
HANDELSDRUKKERIJ
"DE FADJAR"
CHERIBON - PEKALANGAN
TELEFOON No. 193.

Agent di Nederland: Publiciteitskantoor "DE GLOBE" Amsterdam
In Nederlandsche FADJAR diterbitken a toe lembar satengah

ISINJA LEMBAR PERTAMA:

ATI-ATI SAMA SOEAL ONDERWIJS
DALEMNAJA ADA TERSELIP POLITIEK :
MEROESAK OF MEMBANGOENGKEN
KEBANGSAAN.

PIKIRAN SINGKAT,
KABAR HINDIA.

SOERAT KIRIMAN.
KABAR KOTA.
ISENG ISENG.
KABAR KAWAT.
FEUILLETON.
ADVERTENTIE.

ATI-ATI SAMA SOEAL ONDERWIJS

DALEMNAJA ADA TERSELIP POLITIEK :

Meroesak of membangoenken kebangsa'an

Ini soeal saharoesna di roeding lan
oleh orang Tionghoa, karna inilah ada
soeal-satoeja, soeal jang terpenting.

Hidoep dan matin ja kebangsaan
roeboeh dan berdirin ja negerti, semoe
itoe ada dari peladjaran.

Soeatoe pemrentahan, jang tida bisa
mengooroes dalam negerinja tentang
soeal onderwijs pertjalalah jang dalam
itoe pemrentahan, rajatna djadi ketjar
katjir, dan pemrentahnja tida bisa
berdiri.

Dalem ini soeal, orang djangan ter-
boeroe, berkata ini of itoe, kita moesti
koedoe ati-ati dan sabar, di mana
kita moesti mendjoeroes dan menin-
dak, soepaja, tindaken kita djangan
djadi kliroe.

Piadjaran itoelah ada soeatoe ke-
baikan, tetapi kebaikan itoe masih
ada ketjatjanja, lantaran oeroesan
onderwijs, ada terbagi doea bagian.

Pertama: membangoenken pri rasa
kebangsaan.

Kadoea: meroesak kebangsaan.
Djadi dalem oeroesan onderwijs, ada
terselip itoe politiek, membangoenken
dan meroesak.

Dalem oeroesan sekolaan, ada djoe
ga jang mengadjar, boeat kita menu-
boek dan kita teroes meneroes da-
lem kagelapan.

Hm! inila kita koedoe ati-ati Se-
darnja orang-orang Tionghoa dari ka-
gelapannya, soeda memboeka Hak
Tongna bermoola di Betawi, ka-
moedien mendjalar di seloroeh Hin-
dia, di siteolah pemrentah Hindia,
lantaran berdirin H.C.S. jang di trim-
a dengan goembira oleh orang-orang
Tionghoa, hingga bangkoe bangkoe
di mana itoe sekolahana sampe penoeh.

Dengan begini, orang Tionghoa
merasa di saingin, karna ada banjak
sekali anak Tionghoa jang di
kasih masoek di mana T.H. Halk tong
laloe, di tarik kelear, dan dikasih
masoek di mana H.C.S.

Liat bagimana pemrentah poenja

kemoerahan (katanja) pemrentah lan-
tas adaken Kweekschool boeat orang
orang Tionghoa, lantaran ini djoegea
orang Tionghoa merusa berbengga,

jang la bakal bisa sampeken mak-
seedinja jang lebih tinggi, berhoeboeng
dengan adanja Kweekschool itoe.

Apaa sebab pemrentah bertindak ka
itoe djoeroesan?????

Kita rasa pembatjaan sajeh makloem,
tapi toch dengen lantjang, dan loepa-
ken kita poenja kebodoan, sekedar
kita aken oetarakken pikiran kita.

Nederland ada betigoe ketjil, jang
soedah temtoe Nederland tida bisa
mengasih goeroe goeroe ka Hindia,
aken goenanja H. C. S.

Pikirlah, jang makin lama, rajat
Hindia, makin madjoe, dan minta
banjak roemah pergoeroean, jang soe-
daht temtoe makin tamtah banjak
boeat adaken goeroe goeroes.

Dengan tjeridik pemrentah mela-
koeken politieknya, soepaja bisa gam-
pong mengadjar goeroe goeroe di
mana H. C. S. maka pemrentah jaloe
adaken itoe Kwechschool.

Kita sekarang menjanjai: Bisa kah
itoe goeroe goeroe lepasan dari
Kwechschool mengadjar sebagi itoe
goeroes Europa jang memang dapat
djadidjaran tinggi???

Pembatjaan itoelah djawab tida!
Dengan begitos, kita rasa, peladjaran
jang di dapet oleh orang Tionghoa di
mana H. C. S. djadi mogol... Ja
mogol saanterona.

Peladjaran Olanda jang kita dapet
ken mogol, idem peladjaran Tionghoa.
Ada djoegea dalem pergoeroean, di
adjar memboedak, maka dalem ini
soeal orang Tionghoa koedoe ati-ati.

Tambahan sekarang ini ada djoegea
dalen sekolahana di kasih adjar agama
kita tida maoe bilang jang itoe agama
djoelek, malahan kita kata, jang semoea
agama ada baik, asal sadah dalem
oeroesan itoe tida terselip soeatoe

politiek.

loeas ini, ada hidoeep banjak orang
Tionghoa.

Berhoeboeng dengen adanja pe-
roesoehan kaom Boxer, apaa kah kao
anggep jang Europa berlakoe tida adil.

Ja... Kaptein, sedang negeri-negeri,
jang memang tida taoe sama itoe
perkara, soedah lantas dateng dengan
mareka poenja kapal perang, memeksa

kita poenja pemrentah an boeat meng-
ganti. Itoe si Katoe djoegea tida loepa-

— Bagimana kao poenja pemandeng
an Jan, dengen adanja politiek Barat
masoek di Tionghok?

— Semoea ada beratjoen kaptein.

— Kenapa kao kata beratjoen?

— Ja... semoea politiek jang di jaa-
lank, aken membinasaken negeri
dan pemrentahan kita.

— Boekti?

— Tjandoe meroesak kita poenja

ratjoen.

— En... dan?

Ditman jang terenggini, ada djoegea
jang katoe, jang kita tida orang Tiong-
hoa tida mempoenja kesopanan.

Inilah sabenernya ada soeatoe ang-
gepan jang kiroe, orang koedoe inget
sedjak mendjelmaan Tee Tee, ja-itee
tiga riboe taon sebelonna Christus
labir orang Tionghoa poenja literatur
soeda berkembang. Tionghok soeda
adaken sekolahana, mengadjar itoe
dasar dasar dari ilmoe soerat Tiong-
hoa, jang kamoedien soeda dibikin le-
bih sampoerna.

Orang kata literateur dari soeatoe
negeri bila kliwat dalém bisa membi-
ki roessakna kesopanan dan meng-
halungin kemadjoean, en, toch kesopan-
nan dan kemadjoean Tionghoa masih
berdjalanan teroes dengan tegoh dan
baik, maoepon lahir dan batin.

Lebih djaoeh orang bilang, litera-
teur Tionghoa ada kliwat koeno, dan
tida tjotjok dengan keadaannja sekra-
rang, inila kita tida maoe sangkal.

Itoe kakoeno'an jang rasa pantes
di boeang kita haroes boeang, dan
menoentoet djaman poenja perobahan
Pada sekarang.

Barat tersedar

Kita tida dolch tinggal telantar.

Kaloe kita pegang kita poenja batin,
jang kakoeno'an tida boleb di boeang,
pertjalala jang kita bakal terlentaran.

Pada sekarang.

Barat djadi Goeroe.

Tapi.

Kita baroe maoe meniroe.

Ini semoea ada dari itoe adat adat
koeno, apa lagi soeka menghalangin
kaloe anak prampoean di kasi me-
ngerti soerat menjoeer.

Dalem riboean taoen, oempama ki-
ta djalan dengan satoe kaki, tapi oleh
desekan djaman kita sekarang tida
boleb berlakoe koeoe.

Amper rata rata orang Tionghoa,
kata, jang kita poenja Hak Tong ada
di saingin, tapi orang Tionghoa maski
tace hal itoe, aken tida soedi dan
maoe memperbaikin itoe atoe atoe
dai roemah pergoeroean.

Oemoemna kaloe kita di saingin,
kita moesti berdaja, boeat soepaja
kita tida kalah pada siapa jang me-
njaijin.

Amper rata rata orang Tionghoa
mendiriken Tiong Hwa Hak Tong,
boekan kita maoe tjeja, tapi
menjanjai, apatah islaan?

Dengan berdirin itoe roemah se-
kolah, orang Tionghoa poenja perasaan
tentos onderwijs Tionghoa lebi sam-
poerna dan kadoedoekan tentang ke-
bangsaan ada lebih tegoh naar...
bagimana dengan adanja itoe peng-
harpan????

Tida oesah kita beri jawaban, ten-
tue pembatjaan mahloem. Kita boekan
maoe bilang jang peladjaran Tiong-
hoa ada tida baik, lantaran banjak
orang yang bortjok di itoe bangkoe
sekolah bertaonan tida dapetken
penghidoepan tjeoekop (katanja).

Dan boeat djadi kebaikan oentoek
sekalian orang Tionghoa, kita moesti
berdaja, tjara bagimana sekolah'an
kita bisa di atoe djadi beres. dan
sampoerna.

Djangan sasoedahnja kita taoe jang
kiti di saingin, dan kita bakal mem-
boedak, kita tinggal melougo dan gigit
djari.

Brapa banjak roemah Toeng Hwa
Hak Tong di seloroeh Hindia sini
soeda di diriken tapi... ja selaloe
ada tapinja.

Sana berdiri, sini roeboeh, sana
boeka pintoena, di sana lagi toetoe
pintoena.

Dalem oeroesan onderwijs orang
djangan gegaba, maka kita poedji, pada
itoe Bestuurs dari sala satoe vereen-
ning di Soerabia, jang soeda soeka
dateng di Malang, boeat saring hal
enderwijs.

Itoe Complot dari Soerabia, soeda
tjeotjok kaloe Gie Hak Hwee, di
adjar bahasa melajoe dan di kasi
goeroe Boemipoetra. Inilah ada soeatoe
alesan jang pantes, boekan djoega
kita maoe binaken itoe Goeroe, maar
apatah ia bisa, melakoean dan men-
daga kesopanan Tionghoa ????

Bangsa-bangsa jang bernaoeng di
seloroeh doenia, sekarang sama ber-

daja aken memperbaikin bahasa dan
bangsanja, apatan kita orang Tiong-
hoa tida maoe ambil itoe toeladan ??

Kita boekan maoe tjeja itoe pela-
djaran Barat, malahan kita poedji ting-
gi, dan dengen menoelis ini teelisan,
maksoed kita soepaja orang Tionghoa
memperbaikin peladjaran kebangsaan
anjna, dan djangan loepaken itoe
hoe. roef dan bahasa.

Kita moesti kercoending, dan tim-
bang menimbang, soepaja djadi ke-
baikanna sekalian, kita moesti ada-
ken Conferentie, dan adjoeken motie
pada Directeur dan onderwijs di
Tionghok, minta soepaja ia bisa ada
ken goeroe goeroe jang baik, dan itoe
alphabet baroe di siarken. Inget.

Barat soeda djadi meester.

Kita tida boleh maen poeter.

Apa sebab kita berkata begini ???
Pembatja temtoe makloem.

Bagimana keadaannja orang Tiong-
hoa, jang selaloe soeka maen poeter
dalem segala oeroesan (oeroesan da-
gang, itoe oemoem) onderwijs. Kheng
Pow moesti dilangken, itoe meester
moesti berpikir: Feriken semoea apa
jang kita ada.

Soedahla sampe di ini doeloe.

JIM.

PIKIRAN SINGKAT.

Kita sebagai pembantoe dari ini
dagblad tida djeleknja kaloe kita
oetarakken pemandengan kita jang
singkat, tentang orang Tionghoa di

Taen 1922 dan 2473 baroe sadja
terlahir, jang belon seberapa lamanja
soeda membikin gontjangan doenia

Tionghoa, tjeoma perkara penerangan
sadja, Boekan hanja di Semarang sa-
da, tapi di Toeloengagoeng poen tida
katinggalan.

Kita tida mengerti bagimana dengan
adanja ini alamat, dalem perkara pa-
nerangan. Orang Tionghoa maoe dja-
nekan berperelesihan, tapi jang
kita bitjarkan ada dengan sasoeng-
goenga.

Siapa tida kenal penggawe A. N.
I. E. M. poenja tjeja dan kelakoean
padang langganannya ???

Dan itoe kelakoean jang begitoe,
sekarang soedah berdiri di moeka
koeroer, tinggal menoengge saat dan
waktoe aken di koekoerja.

Dalem Djawah Tengah, kita dapat
batja lagi, pembatja annja A. N. I.
E. M. dan orang Tionghoa.

Itoe pembatjaan sekarang belum
jadi selesah, dan masih menoengge
datengnya perdamian, atau bikin
poetoes perhoeboengan.

Sabelomna itoe Vrederverdrag di
teekend oleh wakil Tionghoa dan
A. N. I. E. M. lebih doeloe kita
peringketen.

Orang Tionghoa koedoe mengingin
bagimana soeratna Toean Boediso-
soetjito, jang bermaksoed mengadak
berkerja bersama-sama pada orang
Tionghoa.

Perkara jang sekarang ini, boekan
ada soeatoe perkara politiek, walau

leknja, kaloe toean Boediesoetjito atau wakil dari fihak Boemipostra dateng di oendang, boeat toeroet bijtjara dan merembook hal itoe.

Di mana itoe soerat, jang di kirim pada wakil Tionghoa, adalah kilatan jang A.N.I.E.M. maoe pegang koekeoh ia poenja punt punt.

Politiekna A.N.I.E.M. dalem pembijaraan, memang terpoedji sekali, ia soeda tiroe Japansche politiek, maen moendoer, soepaia kita djadi bekoek.

A.N.I.E.M. poenja ales alesan kita maoe bilang, sama sekali tida ma soek akal.

A.N.I.E.M. poenja alesan, ada loetjoe kaloe tida maoe di bilang mem badoet, berhoeboeng dengan adanja pembajaran, A.N.I.E.M. ada berlesan. ia ada mampoenjain 8000 reke ning dalem satoe boelannja, hem, ini ada soeatoe alesan. Sekarang kita maoe tanjeh.

Apa A.N.I.E.M. soeka mempoenjai 8 rekening sadja??

Tjoba djawab!

Lagi ia beralesan, lantaran ia soeda poenja itoe peroesahan soedah lebuh dari sepoeloeh taon, maka di adaken nja itoe atoer soepaja rekening di bajar di kantor A.N.I.E.M.

En... kaloe soeda lebuh dari 25 taon, orang jang moesti pasang itoe penerangan atau bajar, berboeat dan berlakoe bagimana pada A.N.I.E.M.?

Kaloe A.N.I.E.M. mampoenjain banjak penggawe, toch ada berboektji, jang A.N.I.E.M. poenja peroesahan ada madjoek.

Soedah tentoe langgan sering marah kaloe kawatinja di potong, siapa maoe tinggal dalem roemah dalem kagelapan???

Bisa djoega jang itoe rekening looper memberi katerangan palsoe, dan sama sekali tida ketemoein itoe langgan.

Ande Toeant Bijllaard, di mana roemahnja ada memake penerangan gas, ia tida merasa di tagih, kamoe-dian kraanja di toetoe, alias dalem roemahnja toeant Bijllaard tida dapat penerangan, apa toeant Bijllaard tida marah dan maen verdom-verdom?????

Tjoba djawab!

Apa sebab A.N.I.E.M. madjoeken permintaan jang berat, sedeng ia sendiri soeda taoe, jang hal itoe ada kaberten???

Di sini kita aken koetib, itoe soerat dari A.N.I.E.M. jang loetjoe:

—Langganan toch dateng di

A.N.I.E.M. poenja toko boeat beli bol, kaloe teroes bajar rekening biarpoen voor doea of tiga boelan (Seiamanja bisa!) itoe toch tida begitoe soesah. (1)

Dan lagi; soepaja langganan baroe, A.N.I.E.M. maoe tagih rekening, jang belon di bajar di tanggal 15, di roemah tapi (dengan ongkost f 0.25) sama langganan enz-enz. (2)

1. Bol bol tida saben permoealan atawa pertengahan boelan, dan bisa di bilang tida saben boelan. Tida begitoe soesah boeat A.N.I.E.M. maar begitoe jang bajar doeloe? A.N.I.E.M. djoega anggep, itoe rekening ketjil, bisa di bajar doeloe beberpa boelan. Aniem moesti inget, orang jang mempoenjain rekening ketjil, ja itoe orang jang meskin.

Maoekah toeant Bijllaard bajar ia poenja rekening, toko, doea tiga boelan di moeka??

Tjoba djawab!

2. ongkost penagian f 0.25. kita sekarang tanjak, apatah ini atoeran pants toeant Bijllaard?

Maetoe toeant Bijllaard di perlakoe-ken begitoe, pada Toeant toeant toko, jang ada simpen rekeningna toeant Bijllaard,

Tjoba djawab!

Si miskin soedah soesah, apa maoe di bikin soesah lagi???

Doenja! mana ada keadilan???

Dan tjara bagimana kita bisa merobah atoer atoeran jang memberatken kita?? Karoekoenan lagi sekali Kakoekoenan!

Tapi kita moesti mempoenjain katetepan hati, djangan lantas hati kita dijek.

Boeat penoetoepna kita poenja toeisan, kita harp sadja, gerakan itoe bisa berhatsih, dan djangan loepangan nala wakil Boemipostra, jang maoe berkerja bersama sama dengan kita.

Sampe laen hari.

IKAN TJOETJOET.

Kabar Hindia

INLANDSCH ONDERWIJS KONGRES.

Sebagimana toeant pembatja ten-toena soedah makloem jang disini telah diadakan soeatoe comite oleh perhimpunan Goeroe-goeroe Boemipostra jang maksoednya akan mengadakan soeatoe kongres jang meremboek hal pengadjaran kita Boemipostra,

tempatnya di Bandoeng (pendopo Kaboepaten) besoek hari 18 dan 14 Mei 1922.

Jang mendjadi pombitjaraan dan pertaanjaan: apakah perloe adanja sekolah Rendah Boemipostra (In. lager onderwijs) jaatos adanja sekaranj sekolah desa dan sekolah klas II, diperbaiki? Dan bagaimanakah djalan memperbaikinya?

Sebelom wektoe kongres disebar-kankah soeatoe boekoe berisi praeadviezen (pertimbangan) dari beberapa toeant jang telah memberi pertaanjaan akan memperbaiki pengadjaran kita itoe. Dan jang termoedat dalam boekoe bundel itoelat jang akan dibitjaraan dalam kongres terseboet, dengan permoealaan diberinja mondelingke terstrang oleh praeadviseur.

Bahasa pombitjaraan (voertaal) dalam kongres, iahah bahasa Melajoe.

Selainnya itoe apa pada waktoe kongres sebolih bolih akan diadakan djoega soeatoe perlilahan tontonan toeel dan gending Soeda.

Beschermheer dari kongres iahah T.B. Directeur van Onderwijs en Eere-Voorzitter P.T. Directeur van Onderwijs en Eeredienst dan Voorzitter toeant H. Soetadi lid Volksraad.

Berdirinja kongres selainnya dari bestuur djoega dari lid lid, dan jang bolih masoek mandjadi lid dari kongres jang pertama ini siaha sadja orang dan perhimpoenan, dengan membajarn entree f 10.— seorang dan f 25 boeat soeatoe perhimpoenan jang koerang dari 1000 orang lidja: dan f 50 boeat soeatoe perhimpoenan jang 1000 orang dan lebih lebih lidja.

Lid semoe tidi mempoejai hak menerima beberapa boekoe bundels berisi praeadviezen, programma dan lain lainnya dan djoega officieel verslag nanti dengan toegang (masoek) vry ke tempat kongres dan pertoendjoekan.

Selainnya dari itoe bolih djoega orang masoek mendjadi lid dengan tida akan menerima gedrukten (boekoe boekoe dan verslag) tadi dengan membajarn f 5— seorang, hanja mempoenjai hak vrile toegang ke tempat kongres dan pertoendjoekan sadja.

Toeant toeant sekalian pendoedoek Hindia!

Toeant toeant sekalian bangsa kita Boemipostra!

Toeant toeant sekalian jang belang-stelling kepada pengadjaran Boemipostra!

Toendjanglah akan adanja soeatoe kongres jang maha penting ini, jalah akan membitjaraan pengadjaran jang mendjadi pokok kemadjoean bangsa kita. Soeatoe pengadjaran bagi bangsa kita jang pada waktoe ini mendjadi soeatoe gagasan (vraagstuk) oel segala bangsa, dari kerana penting dan tadjam sekali toedjoean pengadjaran kita bagi bangsa kita jang berniatakan mengoebah zaman ini.

Masoeklah toeant toeant mendjadi lidja kongres terseboet.

Dengan permintaan toeant masoek mendjadi lid itoe, soedah soeatoe boekoe sekali toedjoean pengadjaran kita bagi bangsa kita jang berniatakan mengoebah zaman ini.

Datanglah dalam kongres!

Ichtiankanlah toeant toeant, hingga kongres kita ini mendapat maksoednya, jaitoe meloehoerkan pengadjaran kita sendiri, kerana pikiran bagoes jang tidak dikloarkan akan tida bergoena boeat doenja.

Ichtiankanlah toeant toeant, hingga kongres kita ini mendapat maksoednya, jaitoe meloehoerkan pengadjaran kita sendiri, kerana pikiran bagoes jang tidak dikloarkan akan tida bergoena boeat doenja.

Kita pertjaja kepada toeant toeant akan maksoed diatas.

Permintaan menjadi lid, minta keterangan d.s.b. kepada.

Secretariaat Inl. Onderwijskongres; adres:

KARTODARMODJO

Kerklaan 23 Madioen.

MEMBOEROE MATJAN.

Dari Padang di kabarken:

Di Padang sekarang ada di deriken soeatoe club, boeat memboeroe matjan nanti pada hari raja (Faaschdagen) di Painan.

Itelah ada soeatoe kagoena'an, jang besar, boeat basmi itoe binatang galak.

DR. MORESCO.

Angkatan dari dr. Moresco, sebagai vice voorzitter dari Raad van Indie, pada tanggal 25 Februari, telah diadakan zitteng loear biasa di Raad van Indie, Landvoogd ada hadir.

KA MEKKA.

Kemaren deeloe S.S. Kambangan telah brangkat ka Mekka, dengan bawah 122 tamoe jang aken perg iote negeri.

RAMPOK.

Dari Medan di kabarken:

Di Pertjoet, kedatangan rampoek jang terdiri dari sepoeloeh orang, dan dateng dari laot dengan Tongkang.

Itoe rampoek ada dateng pada salah satoe orang Tionghoa jang djadi toekang mas, itoe orang Tionghoa, moeloetna ditoeoep dengan prop, perampok bisa gondol 6 mille, dan teroes lari.

PERSELICKT.

Pada 27 Februari toeant van Leeuw wen moelai masoek di pendjara, dan bakal, mendeken satoe boelan lamanja, lantaran ia poenja toelisan jang di moeck, jang aken perkara konde litjin.

SARANG KOEPOE-KOEPOE GELAP.

Seorang Boemipoetera djanda bernama Ma'Ranti, tinggal di Gang Tho mas No. 11, Tanah-abang, sekarang roemahnja ada kelihatannya mendjadi sarangnya peramoean goela goela.

Mengingat dimana-mana tempat sarang samatjam itoe sama dibasmi dan isinjia teroesir, diharap jang wajib djang jangan membiarkan di Gang Thomas itoe.

Maski djoega itoe Gang tida djoaoe dari kantoor Commissariaat van Politie, toch roepaan politie masih sajanya beloem mengatahoen.

Oleh karena itoe disini diperingatkan; politie di Tanah-abang diajalah soenggoeh-soenggoeh kaamanan daerahmoe. Pemerintah aken lebih-lebih tjinta dan sajang pada pegawai jang mendjalankan koewadjibannya setja.

POSTZEGEL SAPERTI CALQUEER PLAAT (GAMBAR-AIR).

Di Postkantoor Weltevreden dalam ini boelan ada tertampas kahabisan franco dari harga f 0.12½. Dan orang bisa dapat beli hanja dari harga f 0.17½, jang sekarang djoembah itoe digantinya dengan harga f 0.12½.

Pari keloeurnya ini matjam franco pembeli misti djadi menggroendel, karena dari terlaloe djeleknja. Kedjekananya adalah lantaran apabila ditempelkan die envelope dengan makai air atau lijm sampe mengona kan pada tintangan, dan ditekan pakal djiari, lantas sadja mendjadi loentoer.

Maka tida salahnya djika dipersamakan saperti calqueerplaat jang dibuat permanan oleh anak-anak.

Djadi saandjana soedah katelandjoe ran ditempelkan, kapaska misti djaboeket kombali, sebab pada persangkaan tentoe akan tida lakoe lagi Berhoeboeng dengan ini soedah barang tentoe bahoea pembeli mendapat banjak karoegian.

Moedah moedahan jang wajib soeka memperhatikan kaadaannja. S. toelis dari Weltevreden.

KATOERIAN.

Dari Indramajoe Lie kabarken.

Malam selasa 21 dezer orang pramposan nama Djainah kp. Kalidjeroek afd. Tjibitoeng telah katjoerian barang barang dan ajam dari dalam roemahnja seharga f 69.— Hari Rebo 22 dezer pramposan Djainah bersama Mandor politie Kalidjeroek, telah dapatkan 1 ekor ajam jang dibawa oleh satoe anak, nama Kisa oemoer ± 10 taoen, satelah anak itoe di pereksta, mengakoe jang itoe ajam disoreoe djoael oleh seorang nama Noodin oppas politie district Tjikarang.

Ini perkara telah diprasrakan pada Asistent Wedana afd. Tjibitoeng, blom taoe beginana kasoadehannja,

MENGELAPKEN.

Egat pendoedoek kampoeng Kalidjeroek afd. Tjibitoeng, telah menrima dari Rinaan pendoedoek kampoeng Tanah baroe afd. Tjibitoeng, 10 ka-roeng Beras Tjere harga f 112.— (seratoe doea blas perak), perloenoakan akan didjoael.

Tapi Egat soedah tiada pasrahkan dengan harga Beras itoe, atawa kembali kan berasnya. Ia mengakoe itoe Beras ia djoael dengan octang, melainken ia trima salah dengan pasrahkan doea ekor kambing ditaksir à f 27. sebagai pembajarranna.

Rinan tiada maoe trima dengan perdamian itoe, dan ia lantas adoe kan perkara itoe pada politie.

KEBAKARAN.

Dari Makassar di kabarken:

Straat dagang di Banthain amper semoe terbakar. Karoegian ada banjak, tapi daptetken ganti karoegian.

BOEDIOETOMO.

Pada tanggal 27 Februari, hoofd-bestuur dari Boedioetomo, mengadakan vergadering, dan membitjaraen tentang regentschapraden.

DJAM BESKERDJA.

Moolai 1 Maart 1922, mendjadi iniari, hari dan djam berkerdjya di postkantoor Serang moolai djam 9 sampe 12½ dan dari djam 2½ sampe djam 5 sore.

Dr. DUBINSKY.

De Loc. dapet kabar, jang Bornkaupt, tempo jang tida lama bakal meninggalkan stadverband Semarang, aken pergi ka Soerabaia, boeat mengganti perkarda'annya dari Dubinsky, jang aken pergi ka Europa.

PERITOENGAN.

Dari fihak jang boleh dipertjaya, kita dapet kabar, jang balans dari pasar malem Thaj Tong Wan, jang dibikin pada taon jang doeloe, kaoen-toeng bersih ada: f 53.231.03 itoe djoambla wang tarbagi.

Thaj Tong Wan 5 pct

Tong Bong Gee Giok 5 pct

Tong Hwa Hwee Koan 10 pct

Kiowu Tong Ya Hak 10 pct

Kartinischool 5 pct

Internaat 5 pct

Soerat Kiriman.

(Diloewar tanggoengan Redactie.)

KETERANGAN.

<p

Firma M. ONODERA & Co,
KARANGGETAS - CHERIBON.

Telefoon No. 100.

AWAS!!! **AWAS!!!**
Baroe trima! **Baroe trima!**

Roepa-roepa pakeian anak-anak dari Rotterdam.
Ada sedia moelai cemoer dari 2 sampe 15 taoen.

Model roepa-roepa.

Menoenggoe, dengan hormat kadatangan
Njonja-njonja Toean², dan sobat-sobat.

Barang-barang terseboet di atas boleh dapat djoega
di Filial kita, Pekalangan-Cheribon. 19

KABAR SENANG!!
BOEWAT ORANG SAKIT.

Maka saja kabarkein pada sekalian Toewan toewan Sianseng sianseng
dan sobat sobat, jang saja bisa mengobati orang-orang jang mendapat
sakit, sebagimana jang terseboet di bawa ini:

Sakit Bawasier atawa Ambeij (Laj Gwa Tie Tjheng,) Kenting manis,
kenting kloewar darah, en kloewar nanah, en sakit prampoewan, orang
prampoewan sakit darah poeti, en dapat kain kotor tiada tjetjok, atawa
jang tiada dapat sama sekali, sakit mata segala matjem, sakit batoek
kloewar darah, en napas sesek, sakit beri-beri, sakit bengkak, sakit di
hoeloe hati, en sakit toelang toelang mengiloe, en sakit gaté, en sakit
koerang Sjahwat, dan lain-lain segala penjakit, Zonder Operatie.

Djikaloe saja soedah priksa itoe penjakit saja bisa mengobati sampe
jadi semboeh, sebab saja soedah dapat poedjian dari segala bangsa, dan
dijika zonder di priksa saja tiada bisa kasi obat, dari itoe, kaloe orang
jang dapat sakit bolen dateng di saja poenja roemah, of panggil djoega
saja bisa dateng.

Boewat di loear kota atawa loear negri segala tempo boleh panggil,
dari ongkos di reken panties.

Memoedijken dengan hormat.

Tabib. Hadji Achmad en Kijai Moehamad.
STRAAT LAAN EIJKEN (KENDOEROEAN) CHERIBON.

75

AWAS!! AWAS!!

Perhatikenlah! Semoeanja Prijs-prijs
di Tanggoeng Bajar Penoeh, ken-
dati tida terdjoeal abis; djoega di Bajar
dengan penoeh, tida di potong apa²

LOTERIJ-LOTERIJ
De Eglantier-Semarang
dan

N. V. Genoveva-Semarang
Prijs No. 1 masing² besarna f 100.000

Tarikna soedah di tentoeken

De Eglantier tt. 15 Maart 1922
N.V. Genoveva " 20 "

Djangan sampai keabikan kerna lotennja tjoema 50.000 lembar
adj lantas abis.

HARGA NJA

1/1 lot (antero) f 10.10.	dan 1/4 lot (saperampat) f 2.60.
Franco aangeteekend tamba	f 0.35
Rembours tamba	" 0.75

BOLEH DAPET BELI PADA

Gouw Eng Kioe	Cheribon.	A. Joseph	Pekalongan.
Hong Teng	"	P. D. Tio	"
Drukkerij Sindoro	"	T. D. Tio	Drukkerij Sindoro
Restaurant Jam Tim Kie	"	Tan Peng Lee	Soerabaja.
Khoul Loen Goan	"	Kwee Yauw Tjong	"
Liem Brothers	Tegal.	Liem Tjoe Bo	"
Toko Merah	"	Sie Tjeng Bouw & Co.	Weltevreden.
Tan Tjeng Hoeij	"	Toko A. de Wolff	"
Liem Kik Hong	Semarang.	Tan Hoe Lo & Co.	Batavia.

Djoega boleh dapat belie pada Administratie „Fadjar”

KIE LIE WOO - KONGSIE

REPARATIE ATELIER
MACHINE-FARIEK
Pekalangan Cheribon Tel. No. 249.

Directeur

Nio Tek Man & Ouw Te Tjan

Metaal, koper-en ijzergieterij, draaierij, smederij, bankwerkerij, ketelmaikerij en autogeen laschinrichting. Vlugge bediening verzekerd.

Bengkel boewat bikin betoei segala pekerdjian seperti machine-machine, ketel-ketel dan laen-laen pekakas. Meleboer dan tjitak koeningan, tembaga, besi-antjoeran dan aluminium. Samboeng autogeen roepa roepa metaal. Pekerjaan tjetep dan rapi. Memoedijken dan menoenggoe pesenan dengan hormat. 21

BENGKEL-BESI.
JONG A TIAM

MERK

TIAM TJONG HO

Pekalangan - Cheribon.

Telef. No. 453.

Sedia matjem-matjem randjang besi dan kahar bersama dan zonder band karet. Kita trima pekerdjian pasang band karet, pekerdjian besi roepa-roepa dan pekerdjian aannem.

Harep teewan-toewan djikaloe maoe beli barang jang terseboet diatas, soeka dateng doeloe pada kita poenja bengkel boewat priksa. Harga kita reken panties. 22

DJOEWAL LOTERIJLEENING

N. V. GENOVEVA.

te SEMARANG

Besarna f 500.000.-

Terbagie 50.000.- lot á f 10.- Soeda tentoe tarikna 20 Maart 1922. Notaris F. L. A. BODE te Semarang

Prijs No. Satoe f 100.000.-

Semoedo prijs di bajar penoeh tida di potong apa-apa en misie ada lagie banjak Prijs-prijsna en ini lot tjoema sedikit lantas Abis lekas pesen.

Harga Antero lot f 10.10

1/4 Prapatan " 2.60

Franco. Aangetek: " 0.35

Kirim Rembours " 0.75

Dan lagie

DJOEWAL LOTERIJ LEENING

De Eglantier

te Semarang f 10.10 Prijs No. satoe f 100.000.- tentoe tarikna

15 Maart 1922.

1/4 Prapatan f 2.60 Prijs No. satoe f 25.000.- tentoe tarikna

15 Maart 1922.

T. H. Lie Hak Hauw f 5.10 Prijs No. satoe f 75000.- tentoe tarikna

24 Maart 1922.

Societeit Onsgenoegen te Bandoeng f 10.10 Prijs No. satoe f 100.000.- tentoe tarikna 1 April 1922.

1/4 Prapatan 2.60 Prijs No. satoe f 25.000.- tentoe tarikna

1 April 1922.

Franco Aangetek: f 0.35

Kirim Rembours " 0.75

LIEM KIK HONG
SEMARANG.

Saja, maoe belie f 2.50 lot-lot darie Kemajoran Oost en djoega lot B.A.K. njang soeda tida dapat prijs-prijs.

68

Njonja **LIM TIANG SWE**
SOERABAIA'SCHE KEBAYABOR-
DUURDERIJ.

G. PENELE No. 5. SOERABIA.

Bisa trima segala peseuan boeat binang segala roepa kebaya renda model Soerabaja, jang paling baroe, lempong moeka slop dari Laken, Bloedroe, Klingkam, Gim, Montekristal, Montegosokan dan Perak. Costumes, Rok, Blous, Topi dan Muts boeat Njonja Njonja dan anak anak dengan di reken onkost jang panties, dan pakerdjahan di tanggoeng baik dan netjes.

Selamanja ada sedia segala roepa renda renda, fournituren, borduurzijde dan lain-lain matjem barang kaperloeun boeat jang terseboet di atas dengan harga bersaigan dengan lain lain Toko.

109

Seneng!

Girang!

Boengah!

Itoe semoeoa Toean-toean bisa dapetken, manakala Toean-toean menjewa MOBIEEL pada

Autoverhuurderij „TRIO“
di Pekaroengan 33, kerna semoeoa auto ada baroe.

Pembajaran?

Ditanggoeng Toean tida dijadi menjesel, sebab: menempak AUTO-BAROE toch Toean tida merogoh kantong kloarken oewang membajar lebih mahal dari pada laen-laen persewanan auto jang soedah 1/2 BOBROK.

Tjebalah telefoon pada nummer **505**

Dengan segala hormat,
TAN CHONG LENG.

13

KHOE A KWIJ

Kleermaker **Schoenmaker**
MERK
HO SIN HO **TJIAT AN & CO.**
MERK
ROEMA No. 4. ROEMA No. 6.

Cheribon - Telefoon No. 416 - **Pasoeketan**

Ada sedia roepa-roepa DRILL, SOETRA SHANTUNG, RUSSISCHE LINNEN, TRICOT roepa-roepa, dan KAIN STREEP boeat pijama. Ada sedia djoega roepa-roepa SEPATOE, SLOP dan SANDALEN boeat njonja-njonja, toean-toean dan anak-anak, menoeroet model baroe.

Kita harap njonja-njonja, toean-toean dan sobat-sobat, sablonja dateng di lain tempat, boleh dateng menjaksiken kita poenja bikinan dan model. Memoenggoe pesenan dengan hormat.

27

Algemeene Levensverz. Maatschappij

INDONESIA

BRAGAWEG 37/39 BANDOENG TELEFOON No. 222

RAAD VAN COMMISSARISSEN:

R. M. T. WREKSODININGRAT, Regentalem van Soerakarta (Voorzitter). R. A. A. A. DJAJADININGRAT, Oud-Vice-Voorzitter en Lid v. d. Volksraad, Regent van Serang (Vice-Voorzitter).

SOETAN TOEMENGGOENG, Oud-Lid v. d. Volksraad, Wedana t. b. van den Adviseur v. Int. zaken te Weltevreden, (Secretaris).

B. A. S. GERUNGAN, Arts te Soerabaja.

J. KAYADOE, Ind. Arts te Weltevreden.

R. M. T. S. MANGOENKOESOEMO, Regent Mangkoenegaran te Soerakarta.

Dr. ABDUL RIVAI, Arts te Bandoeng, Lid v. d. Volksraad.

M. SASTRADIPORA, Industrieel te Tagog-Apoe.

Directeuren: P. J. MAITLAND, Accountant.

Dr. G. S. S. J. RATU LANGIE, Doctor in de Wiskunde.

Adj. Directeur: DARNA KOESOEMA.

Medisch Adviseur: Dr. A. RIVAL.

Wiskundig Adviseur: Dr. G. S. S. RATU LANGIE.

Adapoen maksoednya Algemeene Levensverzekerings Maatschappij "Indonesia" ja-itoe melakokan peroesaan asoeransi dengan seloësloënsja dan soepaja bisa masoek teroetama dalam kalangan Boemipoetera. Maka oleh karena itoe "Indonesia" mempoenja doea bahagian, ja'ni: Volksverzekerings asoeransi ra'jat dan G(rootere verzekerings) asoeransi lebih besar.

Boeat bahagian asoeransi ra'jat bisa menerima oeang perdjandjian dari f 250,- hingga f 500,- dengan tiada memakai paprikaan dokter.

Asoeransi lebih besar dari f 500,- ke atas.

Asoeransi lain roepa dari pada jang terseboet diatas bisa djoega di terima; djika dikahendaki maka orang dipersilahkan minta keterangan lebih djaoeh kepada Directie di Bandoeng.

Directie senantiasa soeka dan bersedia oentoek memberi keterangan.

96

TOKO SIN TJONG TIAN

KARANGGETAS — Telf. No. 178. — CHERIBON

Ada sedia segala roepa besi dan segala barang² seperti tempat tidoer besi en Minjak Tjet, Sig

FADJAR

CHERIBON 1 MAART 1922

BIJVOEGSEL

HOLLANDSCHE TEKST

I N H O U D :

NEDERLANDSCH INDIE.
BIJTENLAND.
STADSNEUWS.
ALLERLEI.
TELEGRAMMEN.
ADVERTENTIE.

Nederlandsch Indië

AL-INDIE NATIONAAL CONGRES.

Zondagmorgen werd te Weltevreden een voorloopige conferentie gehouden van het ten vorigen jare door Boedi Oetomo, Centrale Sarekat Islam, nationaal Indische Partij, Indische Sociaal Democratische Partij, Pasoen dan en Soematraanenbond aangewezen Nationale Eenheidscomité met de vertegenwoordigers van partijen en groepen, meer bepaaldelijk tot het vaststellen van de agenda van het met Pinksteren aanstaande te houden Al-Indië nationaal congres. Hinloopen Labberton, Fournier, Douwes Dekker, Kayadoe, Kandou, zoomede de secretaris van het comité Dahler, volksraadslid en de tweede secretaresse mej. Selliger.

Aanwezig waren een veertigtal afgevaardigden, vertegenwoordigende de partijen en groepen Centrale S. I., S. I. Batavia, N. I. P., Ned.-Ind. Vrijz. Bond, Boedi Oetomo Batavia, Pasoen dan, Soematraanenbond, Indische Sociaal Democratische Partij, Indische Artsenbond, V. S. T. P., Vereeniging van Landsdienaren (bestuur), Batakbond, Evolutie Timor, Perserikatan Minahassa, Vereeniging Post en telegraaf Assistents Semarang, de Orde van de Ster in het Oosten, het Anti-Analfabetisme Comité, de Associatie Oost en West en Jong-Menado (be staart).

De conferentie stond op de basis van het verkrijgen langs wettigen weg van het zelfsbeschikkingsrecht voor Indië (autonomie) binnen het rijk der Nederlanden.

Besloten werd:

1. Het Al-Indië nationaal congres wordt gehouden te Bandung in de Pinksterdagen. Daartoe zullen diverse personen worden aangewezen als prae-advisors. Dezen zullen worden uitgenodigd om hun prae-advisies in den vorm van te leiden stellingen in te kleeden. Deze zullen aan verschillende groeps- en partijbesturen worden toegezonden, uiterlijk in den aanvang van de maand Mei. Alle vereenigingen, die adhaesie betuigen of willen medewerken, zijn bij dit officiële communiqué uitgenodigd om nu reeds hun schriftelijk te machtigen afgevaardigden ten congresse aan het voorloopig comité aan te geven.

2. De talen ten congresse te gebruiken zijn Maleisch en Hollandsch.

3. Het voorloopig comité is gemachtigd om de regeering uit te nodigen zich ten congresse officieel te doen vertegenwoordigen.

4. De aansluiting aan het congres voor alle vereenigingen op de basis gelijk hiervóór vermeld, open te stellen, waarvoor geen speciale uitnodiging meer behoest te worden afgewacht.

5. De propaganda-werkzaamheden, voor zoover betreft het publicistische gedeelte daarvan op te dragen aan den secretaris van het voorloopig comité.

6. Het voorloopig comité in pleno te belasten met de regelende voorwerkzaamheden van het congres en dit comité te dien einde te vergunnen zich andere ledelen te assumeren.

7. De voorloopige, angende voor het congres aldus samen te vatten, met oorbehoed van wijziging om redenen aan tijd:

a. openingsrede.

b. Inleiding over "Noodzakelijke enheid der Indiërs".

Prae-advisors: ir. P. Fournier voor belichting in moreel-culturellen, dr. E. F. E. Douwes Dekker voor schouwingen, op economische basis, ir. G. S. S. J. Ratu Langi voor beschouwingen in politieken, in inzonderheid ten aanzien van de positie der Indische randgebieden.

c. Inleiding over "De richting, waarin de kiesrechterszetting moet aats hebben". Prae-advisors ir. Ch.

Cramer, F. F. Dahler en een lid van Boedi Oetomo, nader aan te wijzen.

d. Inleiding over: "De bestuurs-hervorming en de urgente wijziging van het regeringsreglement". Prae-adviseur D. van Hinloopen Labberton.

e. Inleiding over "Vakactie in Indië", meer in het bijzonder over de noodzakelijkheid om en vakactie-comité naast of in het nationale comité op te nemen. Prae-adviseur H. A. Salim.

f. Inleiding over "Preventieve hechtenis en exorbitante rechten". Prae-advisors R. M. Soeria Pranata en eventueel mr. Jongman.

a-f openstaande voor debat.

g. Voordracht over "De bestrijding van het analfabetisme" door P. Post.

h. Voordracht over "De bestrijding van drank en opium-gebruik" door een lid van de Orde der Goede Tempelieren en een lid van den Indischen Artsenbond, nader aan te wijzen.

8. Het congres zal het permanente Nationale Comité instellen, de werkwijze hiervan en het urgentieprogram voor de actie na het congres bepalen.

Elke aangesloten vereeniging van minder dan 1000 leden zal f 50 storten, elke vereeniging van meer dan 1000 leden f 100 ter bestrijding van de kosten van het congres.

Er zal een etree worden geheven van elken congresbezoeker.

Vrijwillige bijdragen zijn zeer welkom.

Stem en debatrecht kunnen enkel ingeroemd worden aan afgevaardigden der vereenigingen.

Elke vereeniging zal twee afgevaardigden zenden.

9. Zaterdagavond 3 Juni zal de feestelijke ontvangst der congresbezoekers en de installatie der afgevaardigden plaats hebben. Daarna zal een begin worden gemaakt met de afwerking van de agenda. Den geheelen Zondag zal voorts hierdoor in beslag worden genomen.

Op Maandagmorgen zal het permanente nationaal comité zijn werkzaamheden beginnen.

Wijziging is voorbehouden.

DE S. C. S

Naar een Anetaberic ons meldt, zijn de onderhandelingen tusschen de regeering en de Semarang Cheribon Stoomtrammij over de exploitatie der tramlijnen dier maatschappij door het gouvernement in een vergevorderd stadium gekomen. De tramdirectie stelde echter nieuwe voorwaarden, waarvan vermoedelijk drie niet aan genomen zullen worden, namelijk: primo, de regeering zal de lijnen niet naasten dan minstens tien jaar na het begin der gouvernementele exploitatie der maatschappij; secundo boven de aangenomen jaarlijksche vergoeding geeft de regeering der maatschappij een bedrag gelijk aan de te betalen inkomstenbelasting; tertio, dat de regeering niet tevens jaarlijks aan de maatschappij zal betalen een amortisatie voor de latere naastingssom, doch laatstbedoelde som in haar geheel eerst bij de naasting zou betalen.

BUITENLAND

ZEVENTIEN UUR DOOD.

Een 12-jarige jongen te Pizzo in Calabrië, Rocco Cesaro geheeten, was na een hevige aanval van bronchitis overleden. Dit meende ten minste de dokter, die een bewijs van overlijden teekende.

Zeventien uur later echter sloeg de knaap plotseling de oogen open, juist toen zijn moeder bij zijn bed stond. De haastig ontbonden geneesheer constateerde een aanmerkelijke beterschap.

Op het bevolkingsregister van Pizzo aldus meldt de *Daily Mail*, staat thans achter den naam van Rocco Cesaro: "Overleden aan bronchitis" en daarachter: "Ontwaakt uit den doodslaap."

Stadsnieuws.

MICHAEL STROGOFF.

Wij waren vanmorgen nauwelijks op kantoor, of de eigenaar van de ysfabrieken Mandirantjan en Tjisaa kwam bij ons binnen loopen met een fragment van de Cheribonsche Courant in zijn hand. "Ada apa Sobat?" vroegen wij hem. Hij legde het fragment op onze tafel en zei, dat enkele vrienden hem geattendeerd hebben op het geschrijf van Michael Strogoff, zijn ysfabrieken betreffende, waaruit wij het volgende lasen:

**

De B. G. D. moet niet alleen een spurend oog hebben voor de Euro-peische Industrie en Nijverheid in

Cheribon, maar ook eens ernstigs aandacht wijden aan ysimport uit Tjisaa en Mandirantjan waar imitatie Ysfabrieken bestaan.

Hij wees ons op het woord "imitatie" "en vroeg ons "Apa ngertina? Itoe Toewan?". Wel vriend, gaven wij antwoord, "Itoe Toean Strogoff blang di Tjisaa en Mandirantjan ada Ysfabriek palsoe". "Palsoe, kenapa palsoe? Seja poena fabrik saboteel-nja sama sekali seperti fabrik Ling-gadjati, pekakas sama, bikinan sama, tjoena saja poena fabrik ada lebi besar, atoeran sebagaimana misti, dan soedah seiring di priksa oleh Dokter dari Gouvernement. Apa sebab saja poena fabrik misti dinamakan palsoe? Wij weten wel, waar hier de schoen wringt en adviseeren hem in de Cheribonsche Courant te adverteeren, "Apa betoel bagitoe? Mendjadi ysfabrik jang soeka kloewar ewang boewat soerat kabar, fabrik toelen, jang tida kasi SMEER, fabrik palsoe? Baek, baek, bagoes kaloe bagitoe. Nou saja rasa itoe Toean Strogoff misti di kirim ka P. gor awata Instituut Pasteur. Tabeh Toewan". En hij verliet ons kantoor.

Hij wees ons op het woord "imitatie" "en vroeg ons "Apa ngertina? Itoe Toewan?". Wel vriend, gaven wij antwoord, "Itoe Toean Strogoff blang di Tjisaa en Mandirantjan ada Ysfabriek palsoe". "Palsoe, kenapa palsoe? Seja poena fabrik saboteel-nja sama sekali seperti fabrik Ling-gadjati, pekakas sama, bikinan sama, tjoena saja poena fabrik ada lebi besar, atoeran sebagaimana misti, dan soedah seiring di priksa oleh Dokter dari Gouvernement. Apa sebab saja poena fabrik misti dinamakan palsoe? Wij weten wel, waar hier de schoen wringt en adviseeren hem in de Cheribonsche Courant te adverteeren, "Apa betoel bagitoe? Mendjadi ysfabrik jang soeka kloewar ewang boewat soerat kabar, fabrik toelen, jang tida kasi SMEER, fabrik palsoe? Baek, baek, bagoes kaloe bagitoe. Nou saja rasa itoe Toean Strogoff misti di kirim ka P. gor awata Instituut Pasteur. Tabeh Toewan". En hij verliet ons kantoor.

de Raad met de langdurigheid harer ziekte in kennis gesteld dan wel indien haar zuiks in het particuliere overkomen ware? Zoude zij dan ook gehandhaafd zijn, vol salaris en vrij dokter genieten?

Voorts is Mr. V. niet 5 maanden ziek geweest en zoo de Heer V. gedurende dien tijd de boekhouding heeft waargenomen, dan is de administratrice in haar plicht tekort geschoten en had, zoo het haar niet mogelijk was, moeten worden ontslagen. Het grootsch gebaar van dien "gratis Tijd" vind ik daarom heusch komisch.

Is de Heer V. vergeten dat op den inspectiedag hy reeds 's morgens elf uur in het Ziekenhuis was en my op my desbetreffende vraag ten antwoord gaf: "Ik houd hier de administratie van my vrouw by". Dat was dan toch tyd welken hij van den Gemeentedienst afnam!

Heeft de Heer V. by zijn kostenberekening, rekening gehouden met het feit, dat de Raad vergunning heeft gegeven, dat zyn dochertje in het Ziekenhuis mocht verblijven en daar kost en inwyoming ontving waardoor alsoo het dochertje niet van hare moeder gescheiden werd? Verbleef hy door zyn werkzaamheden aldaar niet steeds by zyne echtgenoot en was daardoor niet menigmaal zyn deel?

Nimmer is daarover iets gezegd geworden en wordt thans door het rekest van den Heer V. uitgeloot. Voor my persoonlyk spyt het mijten zeerst dat de Heer V. een derde gelyk rekest heeft ingediend.

De volgende geweldige nota is die van den Heer Kommer en vraag ik mij af, wat toch dezen Heer tot iets dergelijks kan hebben geleid. Het is beroerd, mijne Heeren, dat terug moet worden gekomen op bewezen weldaden maar heeft dan ook deze heer vergeten, wat de Gemeente was voor hem en zijn gezin in zyne vele ziektedagen? Heeft de Gemeente daarvoor iets teruggegeischt?

Mijne Heeren, ik zou zoo verder kunnen gaan, maar het lust mij niet, alleen zyn de Heeren werkelijk overtuigd, dat elk opgebracht werkourtje in het belang der Gemeente gebruikt is geworden. Mij dunkt, de Heeren moeten dan toch wel elk uurtje dagelijks hebben genoemd, wat door mij ten zeerste wordt betriffeld.

Waren de eischen in alle beschaving gedaan, wellicht ware een belooning daarvan het gevolg geweest, doch nu, mijne Heeren, stel ik U voor deze arrogante eischen voor goed af te wijzen. Ik heb gezegd.

EIGENAARDIGE VERSCHIJNSELEN.

Heden is een inlandsche assistent van het Postkantoor alhier overleden, onder zeer eigenaardige verschijnselen. De man had zeer hoge koorts en liesopzwelling. Laat ons hopen, dat wij hier niet te maken hebben met een dier gevreesde ziekten, die Oost-Java sedert jaren in angst heeft gehouden.

DIENSTTIJD P. T. T.

Met ingang van 1 Maart a.s. is de diensttijd voor het post-en telegraafkantoor te Serang vastgesteld van 9 v.m. tot 12½, n.m. en van 2½, n.m. tot 5 n.m.

DE REDE VAN DEN HEER LAMERS.

In ons verslag van de gemeenteraadsvergadering, hebben wij kortgeleden deze rede gesupprimeerd, doch op verzoek van vele onzer lezers nemen wij deze heden in extenso op.

Mijnheer de Voorzitter!

Bij het ontvangen van de nota voor overwerkuren heb ik paf gestaan en dacht ik te stikken van woede over de onbescheidenheid, waarmee deze is ingediend. In de begrotingsvergadering is U verzocht geworden alsnoog voor het geheele personeel na te gaan, wie er van voor eenne gratificatie in aanmerking kwamen, doch niet om eenne inschrijving voor het hoogst aantal werktuinen onder het personeel te houden. Mijnheer de Voorzitter, Uw goedheid ten deze is U een val geweest. Toen U nl. op voordracht van Uw Controleur voor de Gezondheidsdienst de keurmeesters voor eenne extra-verhoging voordroeg, dacht U er waarschijnlijk niet aan, dat hier ook voor eigen parochie kon worden gepreekt. Door spreker is toen reeds tegen Uw voorstel te veide getrokken, want hij voelde, dat naar een antecedent werd gezocht.

Ik sprak daar juist van eenne inschrijving omdat ik het meer dan bespottelijk vind, dat de menschen zelf met hunne vermeende rechten voor den dag komen en deze onzen Raad niet door U zijn voorgebracht. Ik heb die nota "doorlopen, mij verbaasd over de arrogante eischen en mij vooral geïngerd aan het schrijven van den Heer Valkenaer.

Wat schrijven op den voet volgende begin ik met puat I daarvan; Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat behalve Mevr. V. ook nog andere mensen in het Ziekenhuis waren, die geen allen last van tijfhus hebben gehad en mij dunkt, zoo het werkelijk aan het water heeft geleid, de blaam zeer zeker der dame van de huishouding (administratrice) treft, die daarvoor in het Ziekenhuis te waken heeft. En wie was die dame?

2. De duur der ziekte is niet in der menschen hand en dus ook niet de schuld van den Gemeenteraad. Van U, Mijnheer de Voorzitter, zou ik graag willen weten: "Is U wellicht met die nadere mondeling toelichting bekend en acht U het noodig, den Raad daarmee in kennis te stellen?"

3. Uit het door de Regenten van het Ziekenhuis uitgebrachte rapport werd reeds gewezen op het verkeerde in de onderhandsche voorziening door U en Dr. G. Het was in deze evenwel weer goedhartigheid, welke U er toe dreef den Raad met een en ander niet op de hoogte te stellen. Mevr. V. werd kort na haar indiensttreding langdurig ziek, ik vraag nu, wat zoude haar lot geweest zijn, ware

dat met enige steenen overdekt is, op tafel kan tooveren. Om vleesch hoeft ik me niet te bekommeren, dat schoot mijn man iedere dag zelf. Maar de huisvrouw heeft een andere zorg: dat is zindelijheid te leeren aan den kok en zijn zwarte jongens, zoodat het eerste woord, dat ik van Suahli leerde, was "sakisse", hetgeen betekent: schoonmaken!

Slot volgt.

TELEGRAMMEN

UIT ANDERE BLADEN.

BESTUURS MUTATIES.

Bandung, 28 Februari (*Aneta*). Volgens de *Preangerbode* wordt resident Schenck de Jong van Kedoe overgeplaatst naar Batavia. De geweten directeur B. B. krijgt Kedoe en de heer Van der Marel Solo. De hoofdambtenaar De Groot verlaat's Landsdienst.

EXAMENS

Bandung, 28 Febr. (*Aneta*). De volgende data zijn vastgesteld voor de afname der examens:

- toelatingsexamen Stovia 5, 6, en 7 Maart;

- schriftelijk examen lagere acte 29, 30 en 31 Maart;

- schriftelijk examen hoofdacte 21 en 22 April en 23 Mei.

mondeling examen lagere acte 28 April t/m 9 Mei te Batavia en 15 t/m 20 Mei te Bandung;

mondeling examen hoofdacte 26 t/m 30 Mei te Bandoeng.

AFSCHEID.

Bandung, 28 Febr. (*Aneta*). Vanochtend zijn door het personeel der vijfde afdeeling van het departement van oorlog aan den afredenden kolonel Gehrueng een staande klok en tal van bloemstukken aangeboden.

kiezinger die beide gewonnen werden door de arbeiderspartij met een verrassende overgang van een groot aantal stemmen naar de arbeiderspartij.

Bij de factoren, die de moeilijkheden van deze regering vormen, welke ik dikwijls heb genoemd, heeft zich thans het Geddesrapport gevoerd, waarin drastische bezuinigingen worden gevraagd op ieder gebied, hetgeen de regering zeer in moeilijkheden brengt, die deze commissie zelve benoemd is met veel reclame aanbeval, doch thans aarzelt met de aanbevolen maatregelen uit te voeren, aangezien de conservatieven de vloot, de liberalen en arbeiderspartij het onderwijs beschermen.

DE BRITSCHÉ SCHEEPVAART.

Londen 25 Febr. (S. Hbd. Loc.). Frederick Lewist heeft een boodschap van den president van de scheepvaartkamer voorgelezen, waarin gezegd wordt dat ongeveer 30.000 zeofficieren en matrozen werkloos zijn. Naar schatting is 2.250.000 ton Britsche scheepsruimte opgelegd in het Vereenigd Koninkrijk. Het ministerie van scheepvaart heeft 1.000 schepen stilliggien, vertegenwoordigend meer dan 4 miljoen ton, afgezien van de houten schepen en die in particulier bezit.

Een plan voor een evenredige wijze van opleggen van tonnage werd besproken.

Daarbij werd gezegd: "Alles wat wij als reeders kunnen doen is de exploitatiekosten zoo laag mogelijk te houden, om de efficiency van de vrachtvaart in onze havens tot een maximum op te voeren."

GROOT-BRITANNIE.

DE NIEUWE STRIJD IN IERLAND.

Londen, 25 Febr. (S. Hbd. Loc.) Vijändig aan de nieuwe regeling gedeinde fracties zijn in Ulster een nieuwe strijd begonnen, vooral in Armagh en Tyrone. Daar werden politietroepen aangevallen door zwerfende benden, die bommen gebruikten.

Er is voorgesteld een speciale katholieke politie in te stellen voor de katholieke districten. De noordelijke regering stemde in toe een beperkt aantal niet Sinn Fein en niet rebublikeinsche soldaten in te schrijven.

ONTWAPENING.

París, 25 Febr. (S. Hbd. Loc.) De *Tempo* meldt dat Lloyd George van plan is ter conferentie te Genua een verdrag voor te leggen inhoudend beperking der bewapeningen te land van alle Europeesche naties op eenzelfde basis als de Washingtonsche marineovereenkomst.

GENUA EN RUSLAND.

París, 25 Febr. (S. Hbd. Loc.) Lloyd George en Poincaré hebben een communiqué uitgegeven waarin zij verklaren de conferentie te Genua besproken te hebben en volmaakte overeenstemming bereikt te hebben inzake de politieke waarborgen dat geen inbreuk zal gemaakt worden over de rechten van den Volkenbond of verdragen, door Frankrijk getekend sedert de vredesverklaring of inbreuk op de rechten op herstel van de geallieerden.

Aan Italië zal verzocht worden de conferentie tot den 10en Maart uit te stellen.

Lloyd George zei: Wij waren volslagen eensgezind inzake alle punten. Frankrijk en Groot-Britannië zullen voor het herstel van Europa werken. De uitnodiging aan Rusland om naar Genua te komen bevattet niet de erkenning van de Sovjet. Alles hangt af van de waarborgen, die Rusland kan geven te Genua; wanneer deze bevredigend zijn, kan de erkenning volgen.

Advertentiën.

DOKTER RIEDYK

Kagiren . . . Tel. No. 134

SPREEKUREN

6.30 v. m. tot 9 v. m.
en
4.30 n. m. tot 6. n. m.

120

Op Dinsdag
den 7en Maart 1922.

Commissie Vendutie in het Verkoophuis Tjankol telf. 422

Goederen - meubilaire en t-kogaaderen kunnen voor die Vendutie worden bijgebracht.

118

N.V. DRUKKERIJ V/H A.C. NIX & Co. AGENTSCHAP CHERIBON

PATJINAN 19 — TELEFOON 217

Levert alle mogelijke soorten van drukwerken. Nette afwerking en spoedige aflevering. Vraagt prijsopgave.

In voorraad: Alle soorten kantoorboeken en Artikelen.

Prima Duitsche Schrijfmachines
Telemachines en
Stalen Kantoormeubelen

28

H. M. DHALOOMALL - TOKO BRITISH INDIA

SILK MERCHANT

Karanggetas-Cheribon Tel. No. 393 — Tegal Tel. No. 123

Nadco Verftoffen

De verwonderlijkste verftoffen der Wereld.

Bezoedelen noch de Handen . . . Noch het gereedschap. De enige verftoffen welke de stoffen dagelijk reinigen en verven tegelijkertijd.

Geven dezelfde schakeering en diepte van kleur aan katoen, wol, zijde en linnen in hetzelfde verfbad.

80

N. V. Algemeen Makelaars-, Agentuur-, Commissie-, en Vendukantoor.

TJANGKOL — Telefoon No. 422 — CHERIBON

Houden zich beleefd aanbevolen voor het houden van HUIS en ONDERNEMINGS venduties Tevredenheidsbewijzingen over de gehouden venduties op ons kantoor ter inzage

SE VENDUHUIS TER PLAATSE AFDEELING VERKOOPHUIS

IN VOORRAAD:

Nieuwe en tweedehandsch meubels, zoals drijthouten of rottan zitjes met of zonder marmer blad, kasten zoo ook spiegelkasten, buffetten, tafels zoowel vierkante als ronde enz. enz.

VERDER

Groote en kleine yzeren of houten ledikanten. Geheel compleet met klamboe.

STERK CONCURRERENDE PRYZEN.

IN COMMISSIE:

Tweedehandsch auto's en motorfietsen.

Allen in zeer goeden staat.

Keuring door deskundigen ten alle tijde toegestaan.

114

Te koop aangeboden

Een in uitstekende staat verkeerende 7-zits FIAT automobiel met pas geverfde carrosserie.

Een slechts enkele maanden gebruikte 7-zits PATERSON met draadwielen.

Inlichtingen bij de Adm. van dit blad.

„THEMIS”

Kantoor boeat pekerdja'an, Advocaat dan Procureur

Jang koensa J. C. WEIJDEMULLER.

Telefoon kantoor No. 193 — Telefoon Roemah No. 210

48

was!

was!

INI DIA

jang soedah lama di toenggoe oleh publiek kota Cheribon.

Apa itoe?

Sidjantoeng hatinja publiek kota Cheribon

BUICK FOUR (Ampat Cylinder)

pakei roda kawat, jang paling manis. Kekoeatannja boleh di pakei beberapa taoen lamanja, soedah kesohor di koellling tempat dan djoega soedah di kenal baik oleh

Publiek kota Cheribon.

Sobat-sobat dan Toean-toean jang maoe poenjakan Sidjantoeng hati itoe, lekas dateng berdamei, djangan sampe Keabisan.

Memoedijken dengan hormat,

AUTOHANDEL A. MEIJER

CHERIBON, TJANGKRING - TEL 157

97

SAYERS & Co.

Semarang Cheribon

Tel. No. 472.

Batavia

Tel. No. 60.

Tel. No. 151.

IMPORTEUR DARI:

KAROENG GONIE boeat isi; GOELA, BERAS, KOPI, PINANG, KOPRA dan KATJANG. BENANG GONIE 3 dan 4 tali. BENANG LAWE roepa-roepa NOMMER KOREK API tjap: GUITAAR dan WAYANG, dan segala REMPAH-REMPAH.

HARGA BERSAINGAN.

89

GOEDE WYN BEHOFT GEEN KRANS.

Protopapas! Protopapas! Protopapas!

EN U. C. C.

Sigaretten!

De alom bekende PROTOPAPAS en U. C. C. sigaretten, heerlijk van smaak en heerlijke aroma. Steeds nieuwe aanvoer. Alleen verkrijgbaar bij VAN LINGEN & Co.

Telefoon No. 442 Bandoeng - Kebon Djati

**EN GROS & EN DETAIL
GROOTE PRYSVERLAÄING**

7.

TOKO ALI BAHARMOES - CHERIBON

TELEFOON No. 155. — PASEWAN 19.

Paling besar berdagang roepa-roepa minjak wangi keloewaran dari Europa Kalcuta Java, njang toelen dan bagoes, Jasmin Rose Melati Ambra Musk Violet dan Tjendana, dari minjak toelen, Mawardi Ambari Melati Madjmoe Miski dan Poedak, boeat Kembang dan Poepoer.

Karniam Karwangi Kenanga Dilem dan Seréh, njang toelen betoel.

Boleh beli dengen timbangan kilo kati gram dan ringgit atawa botolan djoega sedia roepa-roepa minjak boeah, boeat bikin minjak Siroep dari Rose, Frambozen, Ananas, Pisang Ambon, Kenari anis dan Vanilie, dalem botol 50 gram dengen doos njang indah.

Prijs courant dan keterangan boleh di kirim kaloe di minta pesanan lebih besar harga lebih moerah dan di kirim onderembours.

66